

บันทึกข้อความ

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เลขที่ 110626
วันที่ - 6 ก.ย. 2563
ที่อ-๑๑๖
กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักนิติการ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๘๖๖

ที่ ศธ ๐๒๐๙/๑๖๙๕๖

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อเสนอเพื่อกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยรับส่งนักเรียน “กรณีลี้มเด็กบนรถจนเสียชีวิต”

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโปรดสั่งการมอบสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรณีศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.) มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย ได้มีหนังสือที่ มนป. ๘๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยรับส่งนักเรียน “กรณีลี้มเด็กบนรถจนเสียชีวิต” และขอความอนุเคราะห์เพื่อทราบผลการดำเนินงานพร้อมทั้งติดตามประเมินผลในประเด็นที่เรียนนำเสนอข้างต้น เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ลี้มเด็กไว้บนรถอีกต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร ดังแนบ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยรับส่งนักเรียน “กรณีลี้มเด็กบนรถจนเสียชีวิต” ที่ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน เสนอแล้ว เห็นว่า ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นเรื่องในทางปฏิบัติและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของท่าน ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาจำนวนมาก ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ที่ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนนเสนอนั้นเกิดผลในทางปฏิบัติป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ ตามที่ปรากฏเป็นข่าว จึงขอให้ท่านพิจารณาสั่งการกำชับให้สถานศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด และพิจารณาดำเนินการ ตามข้อเสนอแนะของศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนนตามหน้าที่และอำนาจตามความเหมาะสม ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายธนู ขวัญเดช)

ศึกษาธิการภาค 10 ศึกษาราชการแทน

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศพท.) Road Safety Group Thailand (RSG)

ที่ มนป. 83/2563

สำนักบริหาร สน.
รับที่ 2263
วันที่ 26 สิงหาคม 2563
เวลา 14.30 น.

สำนักบริหาร สน.
เลขรับที่ 2639 8/กม.
วันที่ 27 ส.ค. 2563
เวลา 17:43

เรื่อง ข้อเสนอเพื่อกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยรถรับส่งนักเรียน "กรณีลี้มเด็กบนรถจนเสียชีวิต"

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รพ.ศ. 3442
เลขที่ 3442
วันที่ 28 ส.ค. 2563

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย "ต้องสร้างระบบแห่งความปลอดภัย : หยุดการตายจากลี้มเด็กบนรถ"

- หนังสือชักชวนการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในการรับ-ส่งนักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2561
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562
- คู่มือ การจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนที่ปลอดภัย

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
รับที่ 620
วันที่ 08 ก.ย. 2563
เวลา 13:16

จาก เหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2563 เกิดเหตุรถตู้รับส่งนักเรียนชั้นเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีมาราม หมู่ที่ 8 ต.กะทูน อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช มีนักเรียนติดอยู่ภายในรถ ทราบชื่อน้องกองบิน อายุ 2 ขวบ ถูกครุฑที่ทำหน้าที่ขับรถตู้รับส่งนักเรียนลี้มไว้ตั้งแต่เวลา 07.30 น. จนมาพบตัวในเวลา 13.30 น. จึงได้รับส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช และเสียชีวิตลงในวันที่ 15 สิงหาคม 2563 จากการประมวลข่าว จะพบว่าเหตุการณ์ที่เกิดกับน้องกองบิน ถือเป็นรายที่ 10 ในรอบ 9 ปีตั้งแต่ พ.ศ. 2555-2563 โดยเด็กที่เสียชีวิตทั้ง 10 รายมีอายุระหว่าง 2-7 ปี โดยส่วนใหญ่ (8 ราย) ถูกลี้มไว้ในรถรับจ้างรับส่งนักเรียนและรถของหน่วยงาน เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีก 2 รายเป็นรถส่วนบุคคล ได้แก่ รถกระบะของครุฑที่รับส่ง ทั้งหมดถูกลี้มทิ้งไว้บนรถในเวลากลางวันนานกว่า 6 ชั่วโมง ขึ้นไป ซึ่งข้อมูลจากศูนย์วิจัยสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดีพบว่าเด็กส่วนใหญ่ที่ติดอยู่ในรถไม่ได้เสียชีวิตเพราะขาดอากาศหายใจ แต่เป็นเพราะความร้อนภายในรถที่สูงขึ้น หากเด็กติดอยู่ในรถที่จอดกลางแจ้งเพียง 5 นาทีอุณหภูมิจะสูงขึ้นจนไม่สามารถทนอยู่ได้ ใน 10 นาทีร่างกายจะยิ่งแย่และถ้าถึง 30 นาทีเด็กจะเกิดภาวะเลือดเป็นกรด ซ็อก หมดสติ สมองบวมตามมา จากนั้นอาจหยุดหายใจ อวัยวะทุกอย่างก็จะหยุดทำงานและอาจเสียชีวิตได้

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน มีความห่วงใยและอยากให้เกิดการสร้าง "ระบบ" มากำกับดูแล โดยเฉพาะเรื่องรถรับส่งนักเรียน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญ เพราะถ้ามี "ระบบกำกับ" เท่ากับว่ามีระบบที่จะอุดช่องโหว่ทั้งเงื่อนไขหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ลักษณะนี้ในอนาคต โดยมีข้อเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

- กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชน กำหนดแนวปฏิบัติพร้อมทั้งมีระบบตรวจสอบว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้้อยู่ตลอด ในประเด็นต่อไปนี้
 - ข้อกำหนดให้มีระบบพี่เลี้ยงที่กำกับดูแลความปลอดภัยของนักเรียนพร้อมนักเรียนเด็กที่ขึ้นลงให้ครบถ้วน พร้อมลงชื่อกำกับในแบบรายงานประจำรถทุกครั้ง
 - มีระบบตรวจซ้ำ (Double check / Recheck) จากสถานศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลฯ) โดยกำหนดให้รถที่มาส่งจอดจุดรับส่ง พร้อมมีครุฑหรือเจ้าหน้าที่ขึ้นรถไปตรวจสอบว่าเด็กลงครบถ้วนพร้อมลงชื่อกำกับ (โดยต้องตรวจสอบโดยตรงกับพี่เลี้ยงที่ดูแลเด็กบนรถระบุไว้)

ต้องสร้าง “ระบบ” แห่งความปลอดภัย : หยุดการตายจากลิ่มเด็กบนรถ

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.)

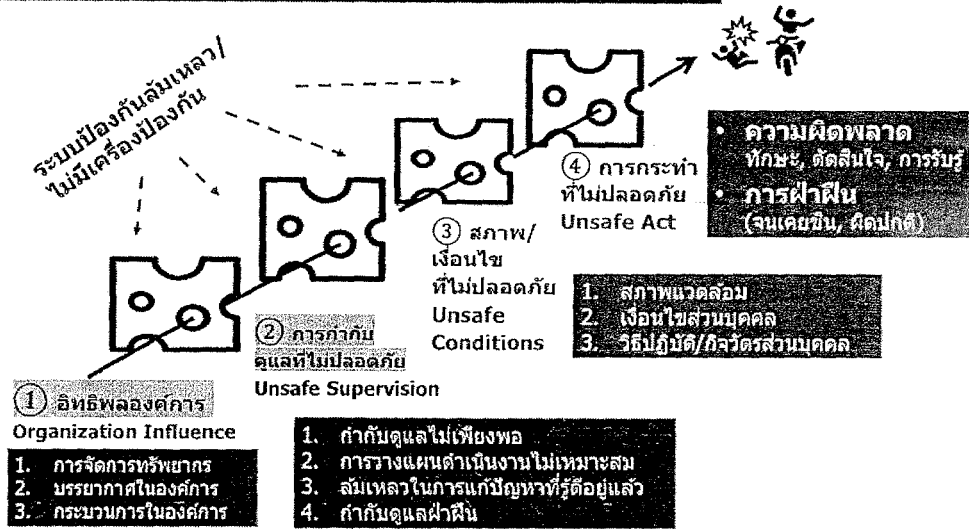
เหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 สค. 2563 รถตู้รับส่งนักเรียนชั้นเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีมาราม หมู่ที่ 8 ต.กะทูน อ.พิบูล จ.นครศรีธรรมราช มีนักเรียนติดอยู่ภายในรถ ทราบชื่อน้องกองบิน อายุ 2 ขวบ ถูกครูที่ทำหน้าที่ขับรถตู้รับส่งนักเรียนลิ่มไว้ในตั้งแต่เวลา 07.30 น. จนมาพบตัวในเวลา 13.30 น. จึงได้รับส่งไปรักษาที่รพ. หลังจากดูแลในห้อง P.I.C.U. หรือ หออภิบาลผู้ป่วยวิกฤตเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช สดท้ายเสียชีวิตลงในวันที่ 15 สค.2563

จากการประมวลข่าว จะพบว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับน้องกองบิน ถือเป็นรายที่ 10 ในรอบ 9 ปีตั้งแต่ พ.ศ. 2555-63 โดยเด็กที่เสียชีวิตทั้ง 10 รายมีอายุระหว่าง 2-7 ปี โดยส่วนใหญ่ (8 ราย) ถูกลิ่มไว้ในรถรับจ้างรับส่งนักเรียนและรถของหน่วยงาน เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กฯ เหมือนเคสนี้ อีก 2 รายเป็นรถส่วนบุคคล ได้แก่ รถกระบะของครูที่รับส่ง ทั้งหมดถูกลิ่มทิ้งไว้บนรถในเวลากลางวันนานกว่า 6 ชม. ขึ้นไป ซึ่งข้อมูลจากศูนย์วิจัยสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี พบว่าเด็กส่วนใหญ่ที่ติดอยู่ในรถไม่ได้เสียชีวิตเพราะขาดอากาศหายใจ แต่เป็นเพราะความร้อนภายในรถที่สูงขึ้น หากเด็กติดอยู่ในรถที่จอดกลางแจ้งเพียง 5 นาทีอุณหภูมิจะสูงขึ้นจนไม่สามารถทนอยู่ได้ ใน 10 นาทีร่างกายจะยิ่งแย่และถ้าถึง 30 นาทีเด็กจะเกิดภาวะเลือดเป็นกรด ช็อก หมดสติ สมอองบวมตามมา จากนั้นอาจหยุดหายใจ อวัยวะทุกอย่างก็จะหยุดทำงานและอาจเสียชีวิตได้

ในทุกครั้งที่มีความสูญเสีย จะมีการเรียกร้องให้ “คนขับ” ไม่ว่าจะป็นกรณีรับจ้างรับส่งนักเรียน หรือรถตู้ของหน่วยงาน รวมทั้งรถส่วนบุคคลที่มีคุณครูมาขับให้ ต้องไม่ประมาท ต้องไม่ลืมหูลืมตาหรือนับจำนวนเด็กให้ครบก่อนนำรถไปจอด ตลอดจนมีมาตรการเสริมอื่น ๆ เช่น การสอนให้เด็ก ๆ รู้จักกดแตรเรียก รู้จักเปิดประตูรถ มีการติดสติ๊กเกอร์อย่าลิ่มเด็กไว้บนรถ ฯลฯ แต่ยังคงพบว่าเหตุการณ์ลิ่มเด็กและความสูญเสียก็ไม่ได้หายไปจากสังคม

ในข้อเท็จจริง จะพบว่า “คนขับรถทุกคน” ไม่มีใครอยากประมาทหรือละเลยจนทำให้เกิดเหตุเศร้าสลด แต่ถ้านำแนวคิดปัจจัยด้านบุคคล (Human factors) และการวิเคราะห์สาเหตุเพื่อมองหาและอุดช่องโหว่ของชั้นนตอต่าง ๆ (Swiss Cheese Model) ของ ศ.เจมส์ เรย์สัน (ภาพ 1) .. จะพบว่าในความเป็นจริงแล้ว **มนุษย์จะผิดพลาดได้เสมอ (Human make error)** ทั้งด้วยข้อจำกัดและธรรมชาติของมนุษย์เอง โดยเฉพาะกับกิจวัตรที่ทำซ้ำ ๆ ทำจนคุ้นเคยอย่างการขับรถรับส่งนักเรียนต่อเนื่องเป็นปี ๆ หรือหลาย ๆ ปี ก็จะถูกอยู่ในวิสัยของการใช้ความเป็นอัตโนมัติหรือความคุ้นชิน จนละเลยหรือลืมนึกเรื่องอื่น ๆ เช่น จอดรถไปเปิดประตูปับจนทำให้รถจักรยานยนต์ที่วิ่งตามมาชนได้ ฯลฯ นอกจากนี้ ถ้ามี **“เงื่อนไข/ปัจจัยเข้ามาเสริม” (unsafe conditions)** ให้เกิดความเลินเล่อหรือผิดพลาด เหมือนกรณีนี้ คนขับเจ็บป่วย-มีโรคประจำตัวเลยต้องสลับให้ภรรยาช่วยขับหรือเปลี่ยนกันขับ ทำให้ภรรยาซึ่งเป็นครูไม่ได้ตรวจสอบจำนวนเด็ก หรืออาจจะมีเรื่องอื่นที่ต้องเร่งรีบแทรกเข้ามาเลยไม่ได้นับเด็ก ก่อนหน้านี้ก็เกิดเหตุการณ์กับน้องนาเดีย (รายที่ 9 ที่ถูกลิ่มบนรถเมื่อวันที่ 15 สค.61) ซึ่งลุงคนขับรถตู้ไม่ได้มาตรวจสอบนับจำนวนเด็ก เพราะปกติจะเป็นหน้าที่ภรรยาที่นั่งมาด้วยแต่วันทันภรรยาป่วย

แบบจำลองทฤษฎีเนยแข็ง (SWISS CHEESE MODEL): ศ.เจมส์ เรย์สัน

ภาพที่ 1 Swiss Cheese Model ของ ศ.เจมส์ เรย์สัน

ดังนั้น เพื่อไม่เห็นเหตุการณ์ลักษณะนี้ต้องเกิดขึ้น ๆ จึงต้องเร่งสร้าง "ระบบ" มากำกับดูแลโดยเฉพาะ เรื่องการนับจำนวนเด็ก ซึ่งถือเป็นหัวใจ/หรือกิจกรรมสำคัญ เพราะถ้ามี "ระบบกำกับ" เท่ากับว่ามีระบบที่จะอุดช่องโหว่ทั้งเงื่อนไขหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย โดย **ไม่ให้เป็นเรื่องนี้จบแค่เพียง คนขับต้องมี "จิตสำนึก" หรือต้องไม่ประมาท ต้องเตือนตัวเอง** แต่จริง ๆ แล้วคนผิดพลาดได้ตลอด จึงต้องมีระบบเข้ามากำกับดูแลหรือตรวจสอบอีกชั้นหนึ่งอยู่ตลอด โดยมีข้อเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งรัฐและเอกชน ต้องกำหนดแนวปฏิบัติพร้อมทั้งมีระบบตรวจสอบว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้อยู่ตลอด ในประเด็นต่อไปนี้
 - 1.1 ข้อกำหนดให้มีระบบพี่เลี้ยงที่กำกับดูแลความปลอดภัยของนักเรียนพร้อมนับจำนวนเด็กที่ขึ้นลงให้ครบถ้วน พร้อมเซ็นชื่อกำกับในแบบรายงานประจำรถทุกครั้ง
 - 1.2 มีระบบตรวจซ้ำ (Double check / recheck) จากสถานศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือ โรงเรียนอนุบาลฯ) โดยกำหนดให้รถที่มาส่งจอดจุดรับส่ง พร้อมขึ้นรถไปตรวจสอบว่าเด็กลงครบถ้วน ตรวจสอบจำนวนเด็กพร้อมเซ็นชื่อกำกับ (โดยต้องตรวจสอบยอดตรงกับกับพี่เลี้ยงที่ดูแลเด็กบนรถระบุไว้)
 - 1.3 จัดหาเจ้าหน้าที่ประจำสำหรับขับรถรับส่งนักเรียนที่มีประสบการณ์ พร้อมทั้งประเมินพฤติกรรมด้านความปลอดภัยทุกเดือน หลีกเลี่ยงหรือมิให้ครู หรือ พี่เลี้ยง ทำหน้าที่ขับรถรับส่งนักเรียนเพราะปัจจัยด้านตัวบุคคลประกอบกับภาระหน้าที่ในแต่ละวัน เช่น การสอน การสอบ การประเมิน ส่งผลให้ขาดความระมัดระวังในการขับรถและนับจำนวนเด็กบนรถได้
 - 1.4 ข้อพิจารณาเพิ่มเติม กรณีสถานศึกษาที่มีความพร้อมก็สามารถจัดหาเทคโนโลยีอื่น ๆ มาเสริม เช่น การใช้บัตรของเด็กลูกแทนว่าได้เข้า/ออกจากห้องเรียน ซึ่งสัญญาณจะส่งไปที่ผู้ดูแลหรือผู้ปกครองเด็ก (หรือบุคคลอื่น ๆ ตามที่โปรแกรมระบุไว้) ซึ่งนอกจากจะช่วยแจ้งให้รับรู้ ยังช่วย recheck ได้อีกทางหนึ่งด้วย หรือ จัดหาสถานที่จอดรถรับส่งนักเรียนในร่ม เพื่อป้องกันการล้มเด็กบนรถและจอดรถไว้กลางแจ้งแดด

- กรณีที่มีเหตุการณ์ลี้มเด็ก ให้หน่วยงานที่กำกับดูแล และ ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน จังหวัด (ศปถ. จังหวัด) นั้น ๆ ได้ลงสอบสวนและประเมินระบบกำกับดูแลว่ามีข้อบกพร่องในจุดใดพร้อมดำเนินการแก้ไข

นอกจากนี้ ควรที่จะมีระบบสุ่มตรวจว่าสถานศึกษาเหล่านี้ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด เพราะก่อนหน้านี้ หลังเหตุการณ์ลี้มเด็กที่ จ.ขอนแก่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือชักจูงการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในการรับ-ส่งนักเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2561 (ตามแนบ) แต่ก็ยังพบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับน้องนาเดีย (15 สิงหาคม 2561) และน้องกองบิน (11 สิงหาคม 2563) เป็นรายล่าสุด

- ศปถ. ส่วนกลาง และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๆ ควรมีการอบรมให้กับครูพี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถึงความเสี่ยงและแนวปฏิบัติในเรื่องนี้ พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ความเสี่ยงหรือสถานการณ์ที่มักจะทำให้มีการลี้มเด็กไว้บนรถ

ข้อมูลการเฝ้าระวังของกองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค ได้ระบุว่าช่วง 2557-61 มีเหตุการณ์ลี้มเด็กบนรถประเภทต่าง ๆ ถึง 106 เหตุการณ์ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ปกครองทิ้งเด็กไว้ในรถเอง เพราะคิดว่าลงไปทำธุระไม่นาน (โดยติดเครื่องยนต์และเปิดแอร์ทิ้งไว้) ซึ่งก็เป็นอีกหนึ่งความเสี่ยงที่พบได้เป็นประจำกับรถส่วนบุคคล

ท้ายนี้ .. คงไม่มีผู้ปกครองคนไหนอยากให้เหตุการณ์ "ลี้มเด็กไว้บนรถ" ต้องเกิดขึ้นกับบุตรหลานตัวเอง เพราะเป็นเรื่องที่รุนแรงถึงชีวิต ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้เราสามารถป้องกันได้ แต่ไม่ใช่เพียงการรณรงค์ให้คนขับไม่ประมาท เลินเล่อ หรือมีจิตสำนึก แต่เราป้องกันได้ด้วย "ระบบแห่งความปลอดภัย" ที่จะมาอุดช่องโหว่ในทุกขั้นตอนที่จะมาซึ่งความผิดพลาดได้ .. ถึงเวลาแล้วที่เรื่องความปลอดภัยทางถนนโดยเฉพาะเรื่องการลี้มเด็กไว้บนรถ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสังคมต้องหันมาช่วยสร้างระบบแห่งความปลอดภัย เพื่อไม่ให้เหตุการณ์ความสูญเสียนี้ต้องมีรายต่อไป

ผ่านที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๙๑๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ชักซ้อมการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในการรับ-ส่งเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยมีการรายงานข่าวในเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ เกี่ยวกับกรณีครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ในจังหวัดขอนแก่น ได้นำรถยนต์ส่วนตัวไปรับเด็กนักเรียนที่บ้านมายังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เนื่องจากรถรับ-ส่งปกติเสีย) เมื่อมาถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คาดว่าอาจลืมนำเด็กลงจากรถ ต่อมาเวลา ๑๖.๓๐ น. ได้มาเปิดรถเพื่อนำส่งเด็กกลับบ้านพบเด็กนักเรียนคนดังกล่าวนอนเสียชีวิตภายในรถ คาดว่าน่าจะเกิดจากการขาดอากาศหายใจ เนื่องจากรถปิดสนิทและจอดตากแดดตลอดทั้งวัน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในการรับ-ส่งเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่ให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะที่ปรากฏเป็นข่าวข้างต้นอีก จึงขอความร่วมมือจังหวัด แจ้งชักซ้อมการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในการรับ-ส่งเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีบริการรถรับ-ส่งเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยของรถรับ-ส่งนักเรียนในเรื่องต่างๆ อย่างเคร่งครัด เช่น เรื่องสภาพรถรับ-ส่งที่ต้องมีสภาพรถสมบูรณ์ ปลอดภัย และมีการตรวจสภาพรถอยู่เป็นประจำ เรื่องความปลอดภัยในการขับขี่และความประพฤติของพนักงานขับรถ รวมทั้งต้องมีครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก หรือผู้ที่รับผิดชอบการรับ-ส่งเด็กอยู่ประจำในรถรับ-ส่งทุกครั้ง เพื่อดูแลความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนระหว่างการเดินทาง เป็นต้น

๒. กำชับให้ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก หรือผู้ที่รับผิดชอบการรับ-ส่งนักเรียน มีความระมัดระวัง และมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ และต้องมีการตรวจนับจำนวนเด็กนักเรียนที่ขึ้นรถและลงจากรถรับส่งให้ถี่ถ้วนทุกครั้ง เพื่อป้องกันกรณีการลืมนักเรียนไว้ในรถรับ-ส่ง

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การขอความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถมีทักษะในการขอความช่วยเหลือ เช่น การกดแตรสัญญาณในรถ และวิธีการเปิดประตูหรือเปิดกระจกรถ กรณีที่เด็กนักเรียนติดอยู่ในรถ เป็นต้น

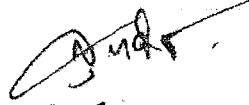
๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีการอบรมครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้มีความรู้และทักษะในเรื่องการจัดการความปลอดภัยในเด็กเล็ก

/เช่น ...

เช่น วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การปฏิบัติภารกิจขั้นพื้นฐาน และการป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวสามารถช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ประสบเหตุได้ในเบื้องต้นก่อนนำส่งสถานพยาบาลในพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐
โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘
ผู้ประสานงาน : นายต้องการ สุขเหลือ โทร. ๐๖๓-๒๐๘๓๐๐๓

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการรักษาความปลอดภัยของรถยนต์ที่ใช้ในการรับจ้าง รับ - ส่งนักเรียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ

“รถโรงเรียน” หมายความว่า รถของโรงเรียนหรือรถของบุคคลที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ให้นำมาใช้รับ - ส่งนักเรียน

“ผู้ดำเนินการรถโรงเรียน” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ให้บริการรับ - ส่งนักเรียน โดยอยู่ในการกำกับดูแลของโรงเรียน

“นักเรียน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังรับการศึกษาในโรงเรียน

“ผู้โดยสาร” หมายความว่า นักเรียน ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและหมายความรวมถึงครู หรือบุคลากรของโรงเรียนนั้น ๆ

ข้อ ๕ รถโรงเรียนที่จะนำมารับ - ส่งนักเรียน ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) มีเครื่องหมายเป็นแผ่นป้ายพื้นสีส้มสะท้อนแสง ขนาดกว้างอย่างน้อย ๓๕ เซนติเมตร และยาวอย่างน้อย ๘๕ เซนติเมตร มีข้อความว่า “รถโรงเรียน” เป็นตัวอักษรสีดำความสูงไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร ติดอยู่ที่ด้านหน้าและด้านหลังของตัวรถให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร และมีชื่อโรงเรียนติดอยู่ด้านข้างทั้งสองข้างของตัวรถ พร้อมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี)

(๒) กระจกรถต้องมีลักษณะโปร่งใสสามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน หากมีการติดฟิล์มกรองแสงเมื่อวัดการผ่านของแสงแล้วแสงต้องผ่านทั้งกระจกกันลม

และฟิล์มกรองแสงได้ไม่น้อยกว่าระดับที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และมีให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือ
 บดบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระจก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด
 และไม่เป็นเหตุให้บังทัศนวิสัยในการขับขี่

(๓) มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีอุบัติเหตุหรือมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น
 ดังนี้

(ก) เครื่องดับเพลิง สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๒๐ ที่นั่ง
 ต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งเกิน ๒๐ ที่นั่ง
 ต้องมีเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่า ๒ เครื่อง เครื่องดับเพลิงต้องมีขนาดพอสมควร และติดตั้งไว้ภายในรถ
 ในที่ที่เหมาะสมพร้อมที่จะใช้การได้ทุกขณะ

(ข) ค้อนทุบกระจกและเหล็กชะแลง ไม่น้อยกว่า ๑ อัน ต้องเก็บไว้ในที่ปลอดภัย
 และสามารถนำไปใช้งานได้โดยสะดวก

(ค) มีแผ่นป้ายแสดงข้อความเตือนเรื่องความปลอดภัยในการโดยสาร ตามที่กรมการขนส่งทางบก
 ประกาศกำหนดหรือตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบติดไว้ภายในตัวรถในตำแหน่ง
 ที่สามารถมองเห็นได้ง่าย

(๔) สีของรถต้องใช้สีตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ข้อ ๖ ผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ - ส่งนักเรียน

(๒) จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียนประจำรถ

(๓) จัดให้ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนและพนักงานขับรถ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่ง
 นักเรียน

(๔) รายงานผลการจัดรถโรงเรียนให้โรงเรียนทราบทุกเดือน

(๕) รายงานให้ทางโรงเรียนทราบโดยทันทีที่เกิดเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

(๖) แจ้งผลการตรวจสภาพรถประจำปีให้โรงเรียนทราบทุกปี

ข้อ ๗ โรงเรียนมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับ - ส่งนักเรียน

(๒) จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียนประจำรถ

(๓) จัดให้ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนและพนักงานขับรถ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับ - ส่ง
 นักเรียน

(๔) กำกับดูแลการจัดรถโรงเรียนของผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนให้เป็นไปตามข้อ ๖

(๕) จัดให้มีทะเบียนรถโรงเรียน ทะเบียนประวัติ ของพนักงานขับรถ และผู้ควบคุมดูแล
 นักเรียนตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

(๖) ออกหนังสือรับรองการรับส่งนักเรียนของโรงเรียนหรือสถานศึกษาตามที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ยื่นเป็นรถรับ - ส่งนักเรียนต่อกรมการขนส่งทางบก

(๗) เมื่อปรากฏว่ารถโรงเรียนเกิดอุบัติเหตุที่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของผู้โดยสารรถโรงเรียนให้ดำเนินการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลระดับเหนือขึ้นไป อีกชั้นหนึ่งให้ทราบโดยเร็วเพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

สำหรับรถโรงเรียนที่มีไซรลที่โรงเรียนใช้รับ - ส่งนักเรียนหรือที่โรงเรียนให้บุคคลภายนอกมารับ - ส่งนักเรียน เมื่อปรากฏว่ามีการขับรถในลักษณะไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้อื่น ประมาท หรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินให้ผู้อำนวยการโรงเรียนรายงานไปยังผู้ดำเนินการรถโรงเรียนและขนส่งจังหวัด

(๘) จัดให้มีมาตรการความปลอดภัยในการกำกับดูแลการใช้รถโรงเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบนี้

ข้อ ๘ พนักงานขับรถโรงเรียนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี

(๒) มีใบอนุญาตขับรถยนต์มาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๓) เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี แต่งกายสุภาพและมารยาทสุภาพเรียบร้อย

(๔) มีประวัติความประพฤติดี มีความชำนาญ สุขุมรอบคอบ และรู้เส้นทางที่ใช้รับ - ส่งนักเรียนเป็นอย่างดี

(๕) มีความสามารถตรวจสอบดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และสัญญาณต่าง ๆ ภายในรถโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตลอดเวลา

ข้อ ๙ พนักงานขับรถโรงเรียนมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ต้องขับรถด้วยความปลอดภัย

(๒) ต้องตรวจสอบสภาพรถและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้การได้ตลอดเวลา

(๓) ต้องให้นักเรียนขึ้นนั่งประจำที่ให้พร้อมก่อนเคลื่อนรถ

(๔) ต้องกำกับดูแลให้นักเรียนรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งเพื่อป้องกันอันตรายในขณะโดยสาร ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(๕) ต้องดูแลนักเรียนให้ได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ระหว่างการโดยสาร และในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจะต้องให้ความช่วยเหลือ

(๖) ต้องไม่ขับรถในลักษณะประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคล หรือทรัพย์สิน

(๗) ต้องไม่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะที่ขับรถ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยพนักงานขับรถไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

(๘) ไม่ขับรถในขณะที่มีอาการมึนเมาหรือเสพสุราหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทระหว่างการขับรถโรงเรียน

(๙) รายงานให้ทางโรงเรียนทราบทันทีเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

(๑๐) ต้องประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ และระเบียบว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

(๑๑) เข้ารับการอบรมตามที่โรงเรียนหรือผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนกำหนด

ข้อ ๑๐ ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี

(๒) เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี แต่งกายสุภาพ และมารยาทสุภาพเรียบร้อย

ข้อ ๑๑ ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบจำนวนนักเรียนที่รับ - ส่ง แต่ละเที่ยวให้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามบัญชีรายชื่อนักเรียน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนที่ใช้บริการตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

(๒) ประจําอยู่กับรถโรงเรียนตลอดเวลาที่รับ - ส่งนักเรียน เพื่อควบคุมดูแล และช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความปลอดภัยตลอดการเดินทาง

(๓) รายงานให้ทางโรงเรียนทราบทันทีที่เกิดอุบัติเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

(๔) เข้ารับการอบรมตามที่โรงเรียนหรือผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนกำหนด

ข้อ ๑๒ การเดินทางไปให้รถโรงเรียนรับนักเรียนจากที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ที่นัดหมาย และส่งนักเรียนในบริเวณโรงเรียนหรือสถานที่ที่ตกลงกันไว้

การเดินทางกลับให้รถโรงเรียนรับนักเรียนจากโรงเรียนหรือสถานที่นัดหมาย และส่งนักเรียนถึงที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ที่ตกลงกันไว้

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนจัดให้มีการประกันการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตลอดระยะเวลาที่มีการใช้รถโรงเรียนรับ - ส่งนักเรียน

ข้อ ๑๔ จัดให้มีระบบหรือช่องทางที่สามารถติดต่อสื่อสารกับพนักงานขับรถโรงเรียน หรือผู้ควบคุมดูแลนักเรียนได้ตลอดเวลาในขณะที่รับ - ส่งนักเรียน

ข้อ ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความกับวินิจฉัยชี้ขาดปัญหา รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ณัฐพล ทีปสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แบบบัญชีรายชื่อนักเรียนผู้ให้บริการรถโรงเรียน

โรงเรียน.....สถานที่ตั้งเลขที่.....

ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

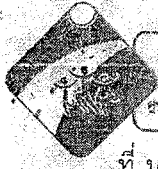
โทร.....มีนักเรียน จำนวน.....คน ดังนี้

ที่	ชื่อ - สกุล	ชั้น	ที่อยู่	ชื่อผู้ปกครอง	ลายมือชื่อ ผู้รับ - ส่ง	หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....พนักงานขับรถ
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ศวปถ.
ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน
www.road-safety-thai.org

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.)
Road Safety Group Thailand (RSG)

ที่ มนป. 33/2563

21 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอบขออนุมัติในการผลักดันและขอเสนอเชิงนโยบายเพิ่มเติมมาตรการความปลอดภัย
รถรับ-ส่งนักเรียน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562

ร.ม.ว.ศ.อ.
เลขที่ 842
วันที่ 26 ก.พ. 2563

สำนักงานรัฐมนตรี
เลขรับที่ 691 ส.ก.ม.
วันที่ 25 ก.พ. 2563
เวลา 09:38

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สรุปการจัดประชุมงานสัมมนาวิชาการระดับชาติเรื่องความปลอดภัยทางถนนครั้งที่ 14
2. คู่มือการจัดการรถรับ - ส่งนักเรียนที่ปลอดภัย
3. รายละเอียดโครงการและรายชื่อโรงเรียนที่ร่วมขับเคลื่อนมาตรการความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน (ศวปถ. และ สจร.)

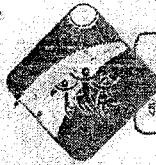
ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการออกระเบียบและกำกับดูแลการเดินทางของนักเรียนทุกรูปแบบให้มีความปลอดภัย ได้ปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562 ซึ่งระเบียบดังกล่าว มีการกำหนดมาตรการความปลอดภัย ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่กำกับและดูแลความปลอดภัยทั้งรถโรงเรียนและรถรับ-ส่งนักเรียนในการนี้ ทางศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.) และ ภาคีเครือข่ายได้แก่ แผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สจร.) และ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (มพบ.) ขอขอบพระคุณ ทางกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญในแก้ไขระเบียบดังกล่าวเพราะสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน ที่มีอยู่เดิม ให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น และอีกทั้งยังมีโครงสร้างการทำงานในระดับโรงเรียนที่ชัดเจน เกิดความต่อเนื่อง จนเกิดผลสำเร็จได้ในที่สุด

แต่อย่างไรก็ดี จากการเก็บข้อมูลสถานการณ์อุบัติเหตุรถรับ-ส่งนักเรียน ของ ศวปถ. ผ่านสื่อมวลชน และการรายงานของกู้ชีพกู้ภัย พบว่า ในปี 2560 เกิดอุบัติเหตุรถรับ-ส่งนักเรียนมากถึง 30 ครั้ง มีนักเรียนเสียชีวิต 7 ราย บาดเจ็บมากกว่า 386 ราย ในปี 2561 เกิดอุบัติเหตุ 21 ครั้ง มีนักเรียนเสียชีวิต 3 ราย บาดเจ็บ 174 ราย และในปี 2562 ในครึ่งปีแรก (6 เดือน) เกิดอุบัติเหตุไปแล้ว 13 ครั้ง นักเรียนเสียชีวิต 3 ราย บาดเจ็บ 161 ราย ตลอดระยะเวลา 3 ปี เกิดอุบัติเหตุทั้งสิ้น 64 ครั้ง มีนักเรียนเสียชีวิต 23 ราย บาดเจ็บมากกว่า 721 ราย เฉลี่ยทุกปีจะเกิดอุบัติเหตุ 20 ครั้ง หรือ เดือนละ 1 ครั้ง มีเด็กนักเรียนมีความเสี่ยงที่จะเกิดการเสียชีวิตและบาดเจ็บ 1 คนทุก ๆ 2 วัน สาเหตุหลัก เกิดจากพฤติกรรมของพนักงานขับรถทั้ง หลับใน ขับด้วยความเร็ว ปัญหาด้านสุขภาพ รองลงมาได้แก่ สภาพตัวรถและสิ่งแหวดล่อม ทาง ศวปถ. และเครือข่ายภาคี จึงขอเสนอเชิงนโยบายจากงานสัมมนาวิชาการระดับชาติเรื่องความปลอดภัยทางถนนครั้งที่ 14 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) ประกอบการพิจารณาสนับสนุนระเบียบดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้การจัดการเรื่องความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนบรรลุผล สรุปดังนี้

มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย เลขที่ 1 ห้อง 407-408 อาคารพร้อมพันธุ์ 2 ซอยสาทรราว 3 แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02-938-8490 โทรสาร 02-938-8827

Road Safety Policy Foundation No.1 Room 407-408 Promphan Bldg. 2,Lad Prao Soi 3,Jomphol Chatuchak Bangkok, Thailand. 10900
Tel: (662) 938-8490 Fax: (662) 938-8827

ศวปถ.
ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน
www.roadssafetythai.org

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.)
Road Safety Group Thailand (RSG)

1. กำหนดให้ การดูแลความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนเป็นนโยบายและตัวชี้วัดที่ทุกโรงเรียนต้องปฏิบัติ มีการประเมินและติดตามผล เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องถึงแม้มีการเปลี่ยนผู้บริหารโรงเรียน
2. กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติร่วมกับสำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันด้านกระบวนการตรวจสอบและออกใบอนุญาตฯ ก่อนเปิดภาคเรียนการศึกษา อาทิ กำหนดเวลาการออกไปรับรองจากโรงเรียน กำหนดเวลาที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลงพื้นที่เพื่อตรวจใบอนุญาตและส่งเสริมความรู้ด้านความปลอดภัยให้กับผู้ประกอบการ เป็นต้น เพื่อให้มีการสอดคล้องกับการทำงานของโรงเรียนและผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียน
3. กำหนดให้โรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติและพัฒนาครูผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียนตามแนวทางที่ทางกระทรวงฯ ออกระเบียบและตามคู่มือการจัดการรถรับ-ส่งนักเรียนที่ปลอดภัย (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2) เพื่อทำงานร่วมกับผู้ปกครอง นักเรียนที่ใช้บริการและเครือข่ายในพื้นที่ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการรวมตัวในลักษณะ "ชมรมรถรับ-ส่งนักเรียน....." เพื่อช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลและติดตามประเมินผลพฤติกรรม
4. มีระบบเฝ้าระวังความเสี่ยงและกรณีเกิดอุบัติเหตุรถรับ-ส่งนักเรียนต้องมีการสืบสวนหาสาเหตุเชิงลึกในลักษณะสหสาขา ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่ทำงานในพื้นที่ พร้อมรายงานเข้าสู่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อหาทางป้องกันทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่

ท้ายนี้ ศวปถ. และภาคีเครือข่าย ขอความอนุเคราะห์ทางกระทรวงศึกษาธิการโปรดพิจารณาแจ้งโรงเรียนในรายชื่อ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) ให้การสนับสนุนและเข้าร่วมกระบวนการตลอดปีการศึกษา 2562 และ 2563 ซึ่งทาง ศวปถ. และเครือข่าย จะขับเคลื่อนในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อศึกษาและถอดบทเรียนมาตรฐานความปลอดภัยรถรับ-ส่งนักเรียน ให้ได้ข้อสรุป ทั้งกระบวนการ รูปแบบการจัดการป้องกันความเสี่ยงในทุกด้าน โดยมีความเหมาะสมกับพื้นที่สอดคล้องกับระเบียบของกระทรวงศึกษาและกรมการขนส่งทางบก ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และ ดำเนินการตามความเหมาะสม จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศอช ป.ศช.

(นายแพทย์ธนะพงศ์ จินวงษ์)

(นายณัฐพล ทิพย์สุวรรณ)

ผู้จัดการศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย

10 มี.ค. 2563

ณ.ประสานงาน : นายธวัชฉัตร จิตต์บัณฑิต โทร 081-8123403 E-mail : thachayuw@Roadssafetythai.org

มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย เลขที่ 1 โทร 407-408 อาคารพารามพูนดี 2 ซอยลาดพร้าว 3 แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 02-938-8490 โทรสาร 02-938-8827

Road Safety Policy Foundation No.1 Room 407-408 Paraphan Bldg. 2.Lad Prao Soi 3 Jomphol Chatuchak Bangkok, Thailand, 10900

Tel: (662) 938-8490 Fax: (662) 938-8827

